

В. М. Харченко

Вороніж

ВОРОНІЖ (у 1929–30-х рр. – Вороніж Глухівський) – селище міського типу Шосткинського району Сумської області. Знаходиться на р. Осота (притока Есмані, бас. Дніпра), за 12 км від райцентру та за 197 км від обл. центру. Залізнична ст. Воронізька. Має автобусне сполучення з містами Шостка, Короп, Глухів, Кролевець. Площа 12,6 км². Насел. 7547 осіб (2001, складає 82,9 % до 1989): українців – 93,8 %, росіян – 5,2 %, проживають також білоруси, цигани. За твердженням деяких істориків, саме на тер. сучас. В. знаходилося згадуване в літописі під 1177 м. Воронеж. Історія сучас. с-ща починається від поч. 17 ст., коли на цих землях виник хутір Воронеж. Від 1654 – сотенне містечко Ніжин. полку. Після скасування полкового устрою 1782 В. як центр волості ввійшов до складу Глухів. пов. Новгород-Сівер. намісництва, а 1802 – новоствор. Черніг. губ. Від серед. 18 ст. – ремісничий (шевський, ковал., гончар. та ткац. цехи) та торг. (понад 40 лавок, 3 ярмарки на рік) центр. Діяли винокурні мануфактур. типу. У 50-і рр. 19 ст. у В. були відкриті 2 цукр. заводи, цегельня братів Терещенків (1854), дві великі та півсотні дрібних винокурень. У 2-й пол. 19 ст. у В. збільшилась кількість пром. підприємств і працівників. 1885 на цукр. заводі братів Терещенків працювало 509 робітників, вироблено 161,6 тис. пудів цукру. 1897 капіталіст Рулін побудував у В. хім. завод, який 1902 виробив 10 тис. пудів сульфату та 40 тис. пудів соляної кислоти. 1843 відкрився перший навч. заклад – нар. училище. Від 1938 – смт. Від 1939 в складі Шосткин. р-ну ввійшов до новоствор. Сум. обл. Від 27 серпня 1941 до 2 вересня 1943 – під нім.-фашист. окупацією. На фронтах 2-ї світової війни воювало з фашист. окупантами 3,1 тис. жит., з них 3050 осіб були нагородж. орденами і медалями, 878 осіб загинуло. Гол. підприємства: ВАТ «Воронізький цукр. завод», колективне підприємство «Воронізький хліб», лісодільниця та лісництво Шосткин. держлісгоспу. У В. – 2 заг.-осв. школи, ПТУ, рай. Будинок дит. та юнац. творчості; ДЮСШ, спортивний клуб «Колос»; лікарня, Дорошенків. фельдшер. пункт; відділ. 2-х банків. Реліг. громади: 2 – УПЦ МП, євангел. християн-баптистів. Пам'ятки архітектури: Михайлів. церква поч. 18 ст., побудована у стилі бароко укр. арх. І. Григоровичем-Барським, та Спасо-Преображен. церква кін. 18 ст. У В. та на його околицях знайшли знаряддя праці з кременю епохи пізнього палеоліту та виявили залишки поселень епохи бронзи, скіф. часів, сх.-слов'ян. 7–8 ст. та давньорус. курган. могильник. Видатні уродженці: чл.-кор. НАНУ В. Підгорський, д-р мед. н. [В. Коваленко](#), д-р тех. н. А. Чвертко; письменник, етнограф, історик П. Куліш; поет і драматург П. Котляров;

фольклорист, етнограф, літературознавець [І. Абрамов](#); Герої Рад. Союзу [М. Клочко](#), [К. Колесников](#).

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Вороніж / В. М. Харченко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-29794>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).